

INVITATION TIL OFFENTLIG HØRING RÅDGIVNING OM PENSION OG INVESTERING

Mandag den 1. februar kl. 15-18.30
Alexandersalen, Bispetorvet 1-3, København K

Arrangeret af Center for Pensionsret i samarbejde med FOCOFIMA,
Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet

Rådgivning om pension er et vigtigt emne. Værdien af de samlede pensionsformuer er ca. 2.600 mia. kr. og forventes i 2050 at være to gange bruttonationalproduktet. Denne formue er en konsekvens af beslutninger truffet i forbindelse med ordningernes etablering og ved efterfølgende beslutninger om midlernes administration, investering, risikoeksponering og fordeling. Disse beslutninger er særdeles komplekse, og de involverede beslutningstagere har ofte vidt forskellige forudsætninger for deres beslutningsvalg. Derfor har rådgivning stor betydning i praksis både for de personer, virksomheder og institutioner der rådgives, og for de der fungerer som rådgivere.

Rådgivningsproblematikken har både juridiske og etiske aspekter, der alle kredser om en afvejning af,

- hvilke *beslutninger* der rimeligvis kan lægges hos den ene eller anden beslutningstager i det pensionsretlige aftalekompleks
- hvilken *viden og indsigt* beslutningstageren må forventes at have som grundlag for denne beslutning og
- hvilken *orienterings- og frarådningspligt*, der må påhvile den kyndige part.

Blandt de *etiske* aspekter er

- Rådgivers rolle og interesser set i forhold til kunden:
 - Er der et klart skel mellem rådgivning og salg?
 - Er der et klart skel mellem information og rådgivning?
 - Hvornår gælder en frarådningspligt?
 - Hvilken betydning har det, om rådgiveren oppebærer provision, bonus o.l. ved rådgivning om bestemte produkter?

- Er rådgiver i forhold til sin arbejdsgiver forpligtet til eller opfordret til at rådgive til fordel for bestemte fx egne og koncernforbundnes produkter?
- Er der et rimeligt forhold mellem "fordelsprogrammer" og accepterede risici?
- I hvilket omfang orienteres om interessekonflikter?
- Rådgiverens viden om konsekvenserne af rådgivningen

Blandt de *juridiske* aspekter er

- Institutets oplysningsforpligtelser. Centrale retsregler er her
 - God skik-standarden i lov om finansiel virksomhed
 - Bekendtgørelsen om god skik i finansiel virksomhed
 - Informationsbekendtgørelsen
 - Mifid direktivet
- Almindelige erstatningsretlige regler
- Aftaleretlige fortolkningsregler (herunder aftalelovens § 38b)

En række nyere enkeltsager sætter rådgivningsproblemerne i perspektiv:

- U 1990.218 H, U 2009.169 H – og Arbejdsmarkedspension, s. 194 f.
- Finanstilsynets afgørelse af 26. februar 2009 om omvalget i MD Pension
- AKN 66.701 af 22.2.06 – (valg mellem forskellige ydelser)
- AKN 74.250 af 14.4.2009 – (rådgivning)
- AKN 75.637
- Pengeinstitutankenævnet 196/2009 (Jyske Bank-sagen)
- Pengeinstitutankenævnet 202/200: 83-årig blev opfordret til at tegne en livsvarig livrente med et engangsindskud i et koncernforbundet selskab
- Pengeinstitutankenævnet 272/2007: Anbefaling af øget arbejdsgiveradministreret ratepension, uden oplysning om risikoen ved at lånefinansiere indskud
- Pengeinstitutankenævnet 299/2006: Overflytning af pensionsmidler fra forsikring og investeringsafkast ift hvad der var stillet i udsigt.
- Advokatrådsudtalelse af 4.9.2007 om rådgivning på eget initiativ om pensionsordninger som led i rådgivning om testamente

Af interesse er også den svenske lovgivning på området samt et nyt engelsk lovforslag om uafhængig rådgivning.

MØDEPROGRAM

Mandag den 1. februar 2010

15.00 Velkomst

v/ professor Mads Bryde Andersen, leder af Center for Pensionsret

15.10 Oversigt over relevante problemstillinger og aktører

- Juridiske og etiske problemstillinger
- Rådgivning fra pensionsinstitutterne om pensionsprodukter,
 - arbejdsmarkedspension, rådgivning ift overenskomstparter og medlemmer
 - de forskellige faser – ved etablering, under ansættelsen, ved pensionering og ved død
 - livsændringer samt samlivsforhold
 - mulighed for fortsættelsesforsikring/hvilende medlemskab?
 - omvalg
- Rådgivning til private om pension og investering
 - uanmodet henvendelse
 - pensionsform, fx valg mellem kapitalpension, ratepension og livrente samt skattespørgsmål
 - rådgives om de familieretlige konsekvenser, fx begunstigelse?
 - investering af pensionsmidlerne
 - låneoptagelse til pensionsinvestering

v/ professorerne Linda Nielsen og Jens Kristiansen, Center for Pensionsret

15.40 Hvordan foregår rådgivningen om pension i praksis?

- Hvilken forskel er der på rådgivningen inden for de forskellige pensionsinstitutter

- særlig mellem livsforsikringselskaber/pensionskasser på den ene side og pengeinstitutter på den anden?

- Hvordan er praksis med hensyn til rådgivning om pension?
 - grænsen mellem information og rådgivning
 - rådgivning om juridiske spørgsmål
 - rådgivning om aktuarmæssige spørgsmål
- Hvilke er behovene for egentlig rådgivning
 - i lyset af udvidelsen af produktsortimentet?
 - i lyset af foreningshensyn
 - i lyset af fleksibilitetshensyn

v/ vicedirektør, cand.polit. Carsten Andersen Forsikring og Pension og juridisk chef Dorthe Bundgaard, PFA

16.10 Pause

16.30 Rådgivning set med kundeøjne

- Rådgivning af pensionskunder i arbejdsmarkedspension
 - hvordan er pensionskundernes praktiske mulighed for indflydelse på rådgivningsprocesserne?
- Rådgivning af private pensionskunder
 - valg af pensionsprodukt, herunder betydning af familieforhold
 - privatøkonomiske forhold samt skatterådgivning
 - information, rådgivning og interessekonflikter
 - investering af pensionsmidlerne
- Forbrugerbeskyttelse – behov og udfordringer

v/ Carsten Holdum, Forbrugerrådet og Kim Simonsen, HK

17.00 Finanstilsynets rolle

- Hvordan sikres overholdelse af "god skik" reglerne
 - hvilken rolle er de tiltænkt i relation til klager?

- Rådgivningssituationen i praksis
 - stikprøvekontrol
 - uddannelseskraft
- Udfordringer i forhold til forbrugeraspekter
 - muligheden for sammenligning

v/ Finanstilsynets direktør Ulrik Nødgaard

17.20 Ankenævnenes rolle

- Pengeinstitutankenævnet
 - kompetence og praksis
 - udvalgte cases
- Forsikringsankenævnet
 - kompetence og praksis
 - udvalgte cases

v/ direktør Henning Jønsson, Ankenævnet for Forsikring, og Ole Jørgensen, Danske Bank

17.50 Debat

Paneldebat med oplægsholderne
Spørgsmål og kommentarer fra salen

18.30 Opsamling

ved Professor Linda Nielsen

Tilmelding: http://jura.ku.dk/Forskning/kalender/pension_investering/tilmelding/

Der opkræves intet gebyr.